

Микола Жулинський

Іронічно-сатиричний погляд славного одесита

«Одеський декамерон» Георгія Голубенка

Талант Георгія Голубенка оригінальний. Це достойне вивершення традиції унікального характеротворення Ісаака Бабеля. Не випадково Георгій в короткому вступному слові «Четыре стороны смеха» згадує про це властиве одеситам парадоксальне мислення, яке так талановито відкрилося в «Одесских рассказах» Ісаака Бабеля.

Автор «Одеського декамерону» володів надзвичайно чутливим на парадоксальне мислення слухом, а головне – мав талант це мислення відтворити, наділити своїх героїв даром гумористично-іронічного самовираження, більше того, самокритичного під'юджування, дотепного підсміювання із себе самого, зі своїх друзів, сусідів, одеситів взагалі.

Оповідання, новели, оповіді Георгія Голубенка вражають безоглядною сміливістю в критично-іронічному, а то й саркастичному осміюванні та розвінчанні суспільно-політичних реалій так званої «епохи Брежнєва» і, звісно, ще ближчих до нас часів. Скажімо, оповідання «Претендент». Наче ось вчора написане (жаль, що нема під кожним твором дати написання чи опублікування), до чого ця річ актуальна, сучасна. Справді, ці наші виборчі кампанії нагадують часто сцени абсурду. І в своєму «Претенденті» Г. Голубенко блискуче довів до абсурду це політичне дійство завдяки витворенню парадоксальної ситуації з вибором в українському селі президента села (читай, держави). Справді, сміх і гріх.

Читаю «Моя спортивная жизнь» і конаю від сміху. Оглядаюся, чи ніхто мене не бачить, коли я аж захлинаюся, сміючись. Цей діалог тренера консерваторської команди з футболу та Додіка –

вершина діалогічної майстерності. А опис так званої спортивної форми? Ну як тут не розреготатися!

Який жаль, що я не побував на спектаклях (хоча б одному!) за п'єсами Георгія Голубенка!

Театр «Дом клоунов» – блискучий за режисурою та грою творчий колектив, який, гадаю, ні – переконаний, з будь-якого оповідання Георгія Голубенка здатний витворити сценічний шедевр. Я знаю, що в спектаклі «Рыжий город» Бориса Барського є й «Наметанный глаз», і «Неудачница», та інші оповідання. Таких комічних, із дотепними діалогами та ефектними мізансценами оповідань і новел у Голубенка густо насіяно.

Цікаво мені, в основу незакінченого роману «Архипелаг Литвак» покладені реальні події, реальний Борис Давидович Литвак? Це і реальний Литвак, і міфологічний, винесений на орбіту широкої популярності одеським усним міфотворенням. Його загальноодеська (і не тільки!) слава набута завдяки винятковій енергійності, ініціативності, ексцентричності мислення та поведінки. І, що не менш важливо, благородної авантюрності.

Георгій Голубенко, який щиро дружив з Борисом Литваком, витворив реально-міфічний образ вічного одесита, наділеного традиційними одеськими рисами підприємництва, унікальної особистості, яка готова в будь-яку мить активізувати десяток різних, іноді й абсурдних, але оригінальних ідей та запропонувати шляхи їх реалізації.

Та про цей роман, присвячений великому одеситу Борису Литваку, вичерпно сказав Валерій Семеновський у вступному слові до публікації глав цієї незавершеної історії.

Читаючи оповідання «Один день Бориса Давидовича», згадав, як я в ранзі віце-прем'єр-міністра України відвідував і його дитячу спортивну школу, і реабілітаційний центр для дітей-інвалідів. Борис Давидович бував у мене на роботі в Києві. А як він мене пригощав в Одесі! Пиво, таранька...

Після оповідань і п'єси Георгія Голубенка читати розділ «О друге» було боляче. Гірко, що такий талант, такий оповідач, творець сучасної «одеської мови», мови, вживленої ним органічно в художній текст, так рано пішов із життя. Спогади, як і фотографії, розчулюють до сліз.

Розкішна книга «Одеський декамерон» – це велика, гідна талановитого митця справа, яку зробила Тетяна Голубенко. Спасибі їй, як і художнику Михайлові Реві, що так оригінально, в емоційній проекції на образи-характери Георгія Голубенка проілюстрував це чудове видання.

Київ

